

MOCIÓ PRESENTADA PER LA CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR A FAVOR DE L'ELABORACIÓ D'UNS PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS A MANLLEU

EXPOSICIÓ DE MOTIUS:

El pressupost participatiu és el mecanisme de democràcia directa que permet a la ciutadania influir o decidir directament sobre els pressupostos públics, generalment el pressupost del seu municipi, mitjançant processos de participació ciutadana.

La primera experiència de pressupost participatiu (Orçamento Participativo) va néixer a la ciutat de Porto Alegre (Río Grande do Sul, Brasil) l'any 1989 després de l'arribada al poder del Partido dos Trabalhadores. En un context de fortes desigualtats socials i escassetat de recursos, el nou govern municipal no podia fer front a totes les necessitats de la població ni donar resposta a les expectatives que havia creat entre els més desfavorits. Calia marcar les prioritats d'acció i, per a fer-ho, va comptar amb la societat civil i donant la paraula als moviments socials. A través d'un sistema assembleari, es va crear una estructura que permetia a la ciutadania decidir com calia distribuir la despesa municipal.

L'objectiu principal del pressupost participatiu a Porto Alegre se centrava en la justícia social: donar poder als qui no en tenen i aconseguir que les necessitats dels més desvalguts, sovint oblidades, passessin a un primer pla (inversió de prioritats).

El pressupost participatiu és una de les polítiques de participació ciutadana de major compromís (atès que es posa a deliberació i decisió l'assignació dels recursos públics). Un pressupost participatiu pot dur-se a terme amb una gran varietat de metodologies i models, des de la simple consulta ciutadana sobre propostes fetes per l'administració, fins al procés vinculant sobre propostes elaborades per la pròpia ciutadania. Algunes de les característiques d'un pressupost participatiu són:

- Pot tenir diferents abastos territorials (barri, districte, ciutat, comarca, autonomia, estat, etc.).
- Pot participar-hi la ciutadania a títol individual o la ciutadania organitzada associativament (o una combinació dels dos tipus).
- Pot ser vinculant o consultiu.
- Pot fer-se sobre propostes de l'administració o sobre propostes ciutadanes.
- Pot dur-se a terme sobre propostes/prioritats o sobre un sostre pressupostari (o una combinació d'ambdós).
- Pot afectar a un o diversos capítols del pressupost.
- Pot recolzar-se en instàncies i òrgans ja existents o crear-ne d'específics pel procés.
- Pot dur-se a terme autònomament o vincular-se amb altres processos estratègics (participatius o no), com un Pla d'Actuació Municipal (PAM), una Agenda-21, etc.
- Pot desenvolupar-se a partir d'un model predeterminat o definit participativament.
- Pot incloure un seguiment i una avaluació participatives del procés o no.

Les experiències realitzades als Països Catalans fins ara s'han donat només en l'àmbit local. S'han desenvolupat experiències de pressupost participatiu a municipis com Santa Cristina d'Aro, Figaró-Montmany, Rubí, Castellar del Vallès o Parets del Vallès i també en

ciutats com Sabadell, Sant Boi de Llobregat i Vilafranca del Penedès.

D'altra banda, deixant de costat l'origen i filosofia dels pressupostos participatius, entenem que una de les màximes expressions de l'autonomia municipal i de la voluntat política d'un Ajuntament és el seu pressupost, ja que aquest plasma en forma d'accions concretes les polítiques a dur a terme al municipi.

Tenint en compte aquesta característica, en absolut menor, caldria que aquest fos un dels documents més treballats i consensuats, tant amb la resta d'organitzacions polítiques representades al consistori, com amb les entitats, moviments socials i ciutadania en general.

Entenem els pressupostos participatius com una eina que ens permet avançar cap a la necessitat, ineludible en el context polític actual, de buscar noves formules de democràcia participativa que permetin una implicació activa de la ciutadania en els afers públics, més enllà de l'elecció dels seus representats polítics cada quatre anys.

Parlar de pressupostos participatius, per a nosaltres, vol dir, en termes generals, parlar de mecanismes que permetin la participació directa de la ciutadania en l'elaboració dels pressupostos públics. En cap cas es tracta de qüestionar la responsabilitat ni del govern municipal ni dels representats polítics en el procés pressupostari, sinó de permetre la participació de la ciutadania en la definició de les seves prioritats i discussió de com distribuir els recursos econòmics existents.

Així doncs, amb aquesta moció pretenem impulsar la implementació de mecanismes de democràcia directa al nostre municipi. Som conscients, però, que aquest necessiten d'un debat amb la ciutadania així com una posada en pràctica gradual i continuada que permeti arribar a una maduresa i consciència participativa plena amb el màxim de garanties.

Per tant i resumint, com a CUP Manlleu creiem en la participació ciutadana com una de les principals eines de qualsevol govern. Si a això hi afegim la situació econòmica de les administracions públiques i de les famílies del nostre municipi, l'elaboració d'un pressupost participatiu esdevé una acció necessària per avançar cap a la participació i implicació política de la ciutadania, així com una excel·lent oportunitat per decidir, conjuntament, la distribució dels recursos econòmics municipals i com aquests es veuen prioritzats.

Per tot això proposem els següents,

ACORDS:

PRIMER - Expressar el compromís de consecució d'uns pressupostos plenament participatius en el termini màxim de dos anys, basats en els següents punts:

1. Crear una comissió de treball durant el primer trimestre de 2016 que estigui formada per representats polítics de tots els grups municipals, entitats i ciutadans i ciutadanes i que tingui com a principal finalitat establir el pla de treball (objectius, metodologia, procés, difusió, temporització, etc.) de com s'ha de portar a terme el procés de pressupostos participatius al nostre municipi.

2. Realitzar durant aquest primer trimestre de 2016 un procés d'informació a la ciutadania, tipus audiència pública, que exposi de manera pedagògica les principals línies

d'actuació dels pressupostos municipals, així com les prioritats per al 2016. Durant aquesta audiència es preveurà la possibilitat d'intervencions tant dels grups municipals com dels ciutadans i ciutadanes que així ho demanin, sempre seguint els reglaments que siguin d'aplicació. Finalitzada aquesta actuació caldrà fer públic el contingut de la mateixa (documents utilitzats, temes tractats, aportacions realitzades) a través de les vies de comunicació que l'Ajuntament de Manlleu ja té establertes (web municipal, mitjans de comunicació municipals, xarxes socials, butlletins, etc.).

3. Iniciar durant el 2016 un procés per tal d'exercir una primera experiència participativa per als pressupostos de l'any 2017. Aquesta estarà basada en el debat i configuració de forma participativa d'una part del pressupost del citat exercici.

4. Ampliar l'experiència de participació durant el 2017 per tal de configurar uns pressupostos plenament participatius per a l'exercici 2018.